

blive sluttet, men dette er Smaating, som ikke ses at kunne have indvirket paa Udsaldet af Valget, og man skal derfor indstille dette til det ærede Things Godtjendelse.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, gik man til Afstemning, hvorved

Indstilling af Udvalget,

at Valget af Biskop D. G. Monrad i Odense Amts 4de Valgkreds godkjendes, vedtoges enstemmig med 61 Stemmer.

Man gik derpaa til den første Sag paa Dagsordenen, som var:

Fortættelse af første Behandling af: Forslag til Lov om nogle Endringer i og Tillæg til Lov af 1ste April 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler.

Brig: Den ærede Ordfører (Brandes) for det Lovforslag, som vi have tilladt os at indbringe her i Thinget, har saa klart og udførlig fremsat Hensigten med og Indholdet af Lovforslaget, at jeg ganske kan henholde mig dertil. Derfor skal jeg indskrænke mine Udtalelser til nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (Larsen), som er Forslagsstiller af det jævntids gaaende Lovforslag. Det ærede Medlems Foredrag, baade det første ved Indbringelsen og det i forrige Nøde, indeholdt adskillige Artigheder, forskjellige Angreb paa vor Fremgangsmaade, hvilke jeg forøvrigt ikke skal indlade mig paa, men som gik ud paa, at det ærede Medlem fremtræder som Modstander af vort Forslag, dels af politiske, dels af saglige og dels af parlamentariske Grunde. Inden jeg gaar over til nærmere at belyse disse, skal jeg tillade mig med nogle Ord at omtale, hvorledes dette Skole-spørgsmaal egentlig staar. Det er ikke noget nyt Spørgsmaal, men dels ønskes der i Almindelighed en hel Reform af Skolevesenet, dels ønskes der en Forandring i den Lov, som udkom i 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler. Det har været udtalt rundt omkring paa Stolemsøer, det er kommet frem i Pressen, og endelig bevægede det dette Thing til ifjor at nedsætte et Udvalg med den Opgave at reformere det lærde Skolevesen. Man kom snart, eller rettere efter langvarige Forhandlinger, som førtes gennem mange Møder, til det Resultat, at paa dette Gebet var

der ikke Mulighed for at opnaa Enighed, men at Anskuelserne vare saa splittede, at der ikke kunde dannes nogen almindelig Mening om, paa hvilket Grundlag og i hvilken Retning en saadan Reform skulde foregaa. Og det er ikke blot karakteristisk for os, at der ikke har kunnet opnaas Enighed herom, men det finder Sted for Dieblisset over hele Europa, og navnlig ved enhver, der beskæftiger sig med disse Forhold, at Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal basere den lærde Undervisning fortrinsvis paa de klassiske Sprog eller udelukke disse og grundlægge den paa de nyere Sprog, er et staaende Stridssemne, som man ikke har søgt til noget Resultat nogetsteds, og det er endnu saa staaende et Stridssemne, at der ikke paa noget Sted har været forsøgt paa at gennemføre en Reform paa dette nye Grundlag. Smidlertid har paa samme Tid den anden Side af Sagen, en Revision af den Lov, som udkom i 1871, mange Gange været paa Tale herhjemme, og man har omtalt Manglerne ved denne Lov. Jeg taler her ikke alene om dem, som ere Modstandere af denne Lov, men selv af dem, der ere Venner af det Princip, der ved Tvedelingen blev gennemført, er det anerkjendt, at der er adskillige ikke ubetydelige Mangler, som flæbe ved Loven, og som ere fremkomne ved den administrative Gjennemførelse af Loven. Det er utvivlsomt dette, der har sørt den høitærede Minister til at fremsætte et Lovforslag i dette Thing, hvorved han har søgt at afhjælpe de Mangler, som han selv følte vare tilstede, og som vare fremhævede paa mange Møder og overalt, hvor Sagen var bragt paa Omtale. I Udvalget have nu Alle, ialtsald med Undtagelse af det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds, delt den Mening, at det ikke kunde nytte, at forsøge at ville gennemføre en større Reform, at dette for det første var umuligt for Udvalg i Rigsdagen i Almindelighed, idet den Slags store Reformere jo altid maa udgaa fra Ledelsen, fra det Departement, hvorunder, dette Forhold hører, og dernæst kom man til den Anskuelse, at man maatte indskrænke sig til at blive enig om, hvis det var muligt, at afhjælpe de Mangler, som efter de Flestes Mening ere tilstede. Disse Mangler ere først og fremmest Overbebyrdelsen i 4de Klasse. Det ærede Medlem udtalte, at han staar meget tvivlsom overfor denne Overbebyrdelse, og fremhævede i den Anledning, at han af Familiefædre paa Landet havde hørt Klage over Overbebyrdelse, fordi man havde indført Barfods lille Bog, som er en meget lille Bog, og derfor mente han, at man ikke kunde tage Hensyn til, at Familiefædrene klagede. Det undrede mig nu at høre dette netop af det ærede Medlem, der jo hører til dem, som paa andre Punkter have hævdet Familiefædrenes Ret og Pligt til at være aandelige Vogtere og Besskermere af Ungdommen,